

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(درس هفتم: ابعاد بندگی)

«وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا» (هر که به خدا و قیامت ایمان دارد) کسی را در عبادت، شریک خدا نسازد. «کهف/۱۱۰»

* ابعاد بندگی:

در فرهنگ اسلام، بندگی و عبادت فراتر از نمونه هایی چون نماز و روزه است. بلکه همه کارهای شایسته‌ای که به نفع مردم نیز باشد، عبادت است. به برخی از کارها که در اسلام، عبادت به حساب آمده، اشاره می‌کنیم:

۱- تفکر در کار خدا

امام صادق (ع) فرموده: عبادت، زیاد نماز خواندن و روزه گرفتن نیست، همانا عبادت، اندیشیدن در امر خداست.

در مکتب اسلام عزیز، تفکری که انسان را به خدا نزدیک و آشنا سازد عبادت به حساب آمده است.

۲- کسب و کار

رسول خدا (ص) فرموده: «الْعِبَادَةُ سَبْعُونَ جُزْءً أَفْضَلُهَا طَلَبُ الْحَلَالِ»: عبادت، هفتاد بخش است، برترین آنها طلب حلال و به دنبال روزی رفتن است. (وسائل الشیعه/ج/۱۲/ص/۱۱۱)

۳- آموختن دانش

پیامبر اسلام (ص) فرموده: کسی که از خانه به دنبال آموختن دانش بیرون برود، تا با آن، باطلی را رد کند و گمراهی را به هدایت بکشد. کار او همچون چهل سال عبادت است. (محجة البیضاء/ج/۱/ص/۱۹)

۴- خدمت به مردم

روایات بسیاری است که خدمت به مردم و رسیدگی به مشکلات آنان را از بسیاری از عبادت‌ها و حجّ مستحب، به مراتب برتر به حساب آورده است.

۵- انتظار حکومت عدل جهانی

پیامبر (ص) فرموده: «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ أَنْتِظَارُ الْفَرَجِ»: انتظار فرج و گشایش (با آمدن امام زمان ع) برترین عبادت است.

روشن است که انتظار مثبت و سازنده، باید زمینه سازی و تلاش برای دولت عدل مهدی (ع) را ب همراه داشته باشد.

رنگ و صبغه الهی دادن به کارها، بر ارزش آنها می افزاید و نیت صحیح و خالص است که هر فلز بی ارزش را، طلا می سازد و می توان گفت ابعاد و نمونه های عبادت، قابل شمارش نیست و حتی نگاه پر مهر به پدر و مادر، نگاه به چهره علما، نگاه به قرآن و کعبه و رهبر عادل یا برادر دینی هم عبادت است.

با توجه به این مطالب، پرستش و اطاعت ظاهری، اگر بدون تسلیم و پذیرش قلبی باشد، بی ارزش است. «بنده» باید تسلیم محض و بی قید و شرط امر «خدا» باشد و در برابر فرمان الهی و دین خدا، سلیقه ها و خواسته های شخصی را کنار بگذارد. و این همان «عبودیت» است که فلسفه عبادت است.

ابلیس، با آن همه سابقه عبادت، چون روحیه عبودیت نداشت، در مقابل فرمان خدا درباره سجده بر آدم سرپیچی کرد و مطرود شد.

ریشه استکبار و اعراض مردم از دعوت های انبیاء، آن بوده که حالت تسلیم و عبودیت نداشتند و تابع خواسته دل بودند.

قرآن : آیا هر گاه پیامبری از طرف خداوند، برای شما قانونی می آورد که مطابق دلخواهتان نبود، تکبر می ورزید؟ (بقره/ آیه ۸۷) پس، عبادتی ارزشمند است که سرچشمه از عبودیت و تسلیم و رضای انسان داشته باشد.